

«Nøkler» til smart samfunnsplanlegging

1. Gjennomføringsevne; frå plan til handling
2. Anbefale informasjonsmøte ved oppstart av private planer
3. Informere om hvordan og hvor innspill vil bli behandlet
4. Grafisk profil
5. Kommunikasjon
6. Halde prosessen varm
7. Strukturert prosess:
  - målretta val av tema
  - målretta val av deltakarar for medverknad i planprosessen
  - politisk forankring av val av grupper
8. Ansvar og forventningsavklaring
  - tidleg deltaking i planprosesser
  - ansvarleggjering av deltakarar
9. Synleggjering
  - innspel
  - teste ut idear
10. Tillit mellom aktørar
11. Utviklingsvilje; Skape og delta saman
12. Gjennomføringsevne; frå plan til handling
13. Etablere et fundament av felles forståelse. Benytt visuelle illustrasjoner i samhandlingsprosessene - ikke kompliserte faguttrykk og plankart som krever masterutdannelse for å forstå.
14. Samfunnsplanlegging krever samhandling av aktører med allsidig kompetanse. Det er ofte i grensesnittet mellom ulike kompetanser at de smarte løsningene oppstår.
15. For å få til godt samspill må det være likeverd med fokus på å se ressurser hos de ulike aktørene. Byråkratisk forvaltningstradisjon må vike i slike prosesser.
16. Skreddersy prosess
17. Kultur for medvirkning – ville noe med det

18. Holde prosessen varm toveis. La folk få vite hva som blir brukt av deres innspill.
19. Vær ærlig om hva som er informasjon vs medvirkning
20. Gjør prosessen billig, f.eks ved bruk av bilder for å illustrere hva du mener
21. Kommunikasjon
22. Fotoutstilling fra ungdom om hva de er opptatt av
23. Tverrfaglige team som jobber felles med plan i kommunen, utadrettet
24. Digital medvirkning for å nå flere grupper
25. Evaluering gjennom f.eks kommuneplanmelding siste året, med råd til videreføring i neste kommunestyre
26. Tydelig språk: «Slik vil vi ha det» (mål), «Slik gjer vi det» (strategi)
27. Velge ut noen «lavhengende frukter» - gjennomføre kjapt slik at befolkningen får tillit til at noen av idéene faktisk vil bli brukt
28. Formidle formålet med samfunnsplanlegging
29. Gjøre jobben selv (ikke bare konsulenter)
30. Gode medvirkningsprosesser også når det er mange eksterne
31. Realisme mht økonomiske rammer + humankapital
32. Felles kompetanseheving (pol/adm)
33. Felles utgangspunkt og forståelse - «vi» og «vår» plan, «vårt» samfunn
34. Prioritere noe som raskt lar seg realisere – som vises
35. Smarte grep for arkivering
36. Medvirkning vs politisk styring
37. Unngå medvirkningstrøtthet
38. Formidle at planen angår «deg»
39. Fokus på sosiale medier
40. Utvikle virkemidler og utarbeide tydelige tema for at medvirkningen er lokalt relevant (medvirkning i Oslo fungerer kanskje ikke på Jæren)
41. Planlegge/utnytte medvirkning for å unngå metningspunkt
42. Avklare forventningene – prioriteringene i planen (alle forslag kan ikke følges opp)

43. Søk etter unge fraflyttede. Invitere dem. Nedre Eiker gjorde det.
44. Grendeutvalg
45. Sjå litt utover, t.d Snøhetta
46. Ekstern utviklingsmotor
47. Facebook-kampanje
48. Open prosess. Ta inn fleire interessegrupper tidleg.
49. Sikre drahjelp fra lokalmedia
50. Forankring internt
51. Open politisk dialog/rådmannen sin rolle
52. Bruke kommunale råd
53. Jobbe med et lag – intensivt arbeid over en kortere periode
54. Folkehelsekoordinator ivaretar barn og unges interesser
55. Barnetråkk – politikerne får stille spørsmål til barn (dialog)
56. Humor/ha det kjekt
57. Bruk av sosiale medier
58. Synliggjøre mulighetsrommet/medvirkningsrommet»
59. «Gå høgt ut» - da må man ha en lett tilgjengelig og åpen infoplattform som man kan kontrollere, og kunnskap om informasjon/kommunikasjon
60. Politisk involvering i arbeidsgrupper, konkret, tverrpolitisk, tidlig politisk involvering
61. Forventningsavklaring, ramme for hva som er realistisk, gjennomførbart. «Hva kan du bidra med?». Vær OBS på »farging» fra sterke målgrupper/opinionsledere. Interessentanalyse.
62. Målsette medvirkningen – forankring eller idéer som faktisk skal gjennomføres
63. Vær OBS på hva man ønsker svar på
64. Sammenhengende struktur fra planprogram – medvirkningsprosess- plan – utfordringsnotat – handlingsdel/økonomi. Krever tidlig planlegging og en god prosjektnebdrytningsstruktur – forankret politisk
65. PESTEL tidlig og underveis (gruppearbeid(tverrfaglig) for å fange opp ulike strategier/regionale føringer som kan dukke opp

66. Oppfølging – hva skjer etter at planen er vedtatt
67. Visjon – hvordan forankre en felles visjon, og hvorfor er vi der vi er
68. Ta med politikere på studietur – på den måten lærer de planlegging
69. Hvordan planlegge arbeidet.? Hva slags kapasitet og kunnskap trengs?
70. Ytre påvirkninger fra f.eks staten – hvordan være forberedt?
71. Kunst i byen
72. Utarbeide enkelt kunnskapsgrunnlag (lett å kommunisere ut)
73. Konkretisere hva som er diskusjonstema gjennom å gi eksempler
74. Inkludere kommuneansatte i planleggingen.
75. Bevissthet og kritisk vurdering ifht svakheter ved valgene som er gjort (forhåndsutvelging, utforming av spørjeundersøking)
76. Forhåndsutvelging av deltakere i medvirkningsprosessen
77. Oppfordre til infomøte private planer
78. Plandag for opplæring
79. Viktig med prosessforståelse, kommunikasjon og forankring hos ledelse
80. Scenariobygging/assosiasjoner
81. Kobling sektorinteresser inn i planarbeidet
82. Provokasjon som innfallsmetode
83. Involvering av barn og unge – få med skolene
84. Fra plan til handling – vise resultat
85. Visuell profil. Bevissthet om å ville nå bredt ut
86. Klar politisk bestilling– gode rapporter fra involveringen
87. Kunngjøre planen - «den er din»
88. Ordføreren som pådriver
89. Barn og unges medvirkning i ekte prosjekter.
90. Belønning av medvirkning gjennom utlevering av delrapporter

91. Premier for innspill
92. Årlig utfordringsbilde
93. Bruk av kunst og design
94. «Gjestebud»
95. Opplæring i demokrati
96. Kommunene må være proaktive i informasjonsmøte og medvirkning med private utbyggere for å få det til.
97. Temarapporter i prosessen
98. Plan for å oppsummere det som ikke inngår i Pbl-prosesser
99. Rutiner til å dokumentere planen
100. Enkle, sterke og tydelige visuelle uttrykk i dokumentet
101. Felles forståelse for utviklingsretning og utfordringsbilde
– årlige utfordringsdokumenter?
102. Rapporter på **alle** innspill på kort tid
103. Begynne med et tydelig planprogram slik at man tidlig får opp «konfliktene»
104. Gode illustrasjoner fra strategisk næringsplan
105. Ansvarliggjøring og synliggjøring av hva som er kommunens oppgaver
106. Må tørre å ta beslutninger
107. Analyse som utgangspunkt
108. Mer tverrfaglig sektorplanlegging
109. Sett av ressurser
110. Utfordringsbilde hver høst
111. utvalgte grupper – målrettet medvirkning
112. Bli flinkere til å invitere oss inn.
113. Involvere kultur/folkehelse/frivilligheten tidlig

